

Em sé arrapats al coll els tentacles del pop¹

13.11 – 25.11.2018

Un programa ideat i produït per **Hamaca**

Comissariat per **Maite Garbayo Maeztu**

Carmen Nogueira: *25' 55" diarios*, 2004, 4 min 5 s

Aitziber Olaskoaga: *La sonrisa telefónica*, 2016, 38 min

Cecilia Barriga: *Im Fluss*, 2007, 5 min

Diego del Pozo Barriuso: *Casting 1971*, 2001, 20 min 20 s

Francesca Llopis: *Fils d'oblit*, 2011, 4 min 51 s

Eugènia Balcells: *Fuga*, 1979, 20 min 21 s

Som pobres de temps. Treballem tot el dia sense que hi hagi separació entre viure i produir, intentant prendre cada vegada més temps a la vida per treballar i poder afrontar *deadlines* i burocràcies infinites. El productivisme envaeix els nostres espais quotidians, les nostres relacions, les nostres cases... Per què en l'àmbit artístic, en què abunden pràctiques crítiques amb l'estat de les coses i amb si mateixes, naturalitzem i sostenim les precàries condicions materials de la nostra producció? L'imperatiu productivista ens insta a no adonar-nos que tenim un cos, a viatjar lleugers, a externalitzar o invisibilitzar les càrregues i les cures com a promesa neoliberal de mobilitat total, d'èxit professional, d'individualitat autònoma i sobirana. ***Em sé arrapats al coll els tentacles del pop*** ens anima a imaginar pràctiques d'interrupció i qüestionament de les lògiques de producció a partir de pensar la interdependència, la vulnerabilitat, els espais de trobada amb l'altre, o simplement el recés, com a maneres d'inflexió crítiques que ens acosten a altres formes d'estar a la vida.

A ***25' 55" diarios*** veig que una càmera recorre minuciosament un espai domèstic per enfocar els rastres d'una vida reproductiva. Trobo petjades, presències absents, restes que han deixat cossos invisibles. Em sorrenc pensant com seria eliminar el cos. Em pregunto si seria possible no tenir-lo en compte. Fer com si no existís. No només aquest cos. Cap cos. Esborrar els cossos, ocultar-ne les cures. Pensar la producció com una cosa asèptica i autònoma, separada del meu cos i dels altres cossos. Em pregunto qui habita aquest lloc. Un cos que es presenta absent, allunyat del model hegemònic de presentació en què el cos apareix complet i sense fissures, segur i confortable en la seva posada en escena. Els cossos que s'absenten són cossos incomplets, fragmentats, canviants i oberts a la transformació.

La sonrisa telefónica em trasllada a un lloc-altre. És Holanda, però podria ser qualsevol altre. Una mena de distopia postmoderna feta oficina en què conflueixen els cossos del precariat. Cossos que es deleixen per entregar-se a la feina creativa, però que es veuen abocats a bregar amb una existència neoliberal. La protagonista gairebé no es veu perquè és la càmera, una extensió protètica de la càmera. Ja no té res a perdre, per això grava. I em fa pensar que estem obligats a estendre la productivitat "creativa" a tots els àmbits de la vida. També hi surt en K., crec que és un home que es diu K. I no m'agraden gens les coses que diu quan respon a l'A.

1 Maria Mercè Marçal, *Desglaç* (1984-1988).

l'acapella

Ajuntament de
Barcelona

Im Fluss em convida a parar, funciona com un recés necessari. Gairebé puc sentir que nedo, aigua al voltant del cos. “No m’agrada estar sola”, diu la Trudy. Ni a mi tampoc, encara que m’han obligat a aprendre a estar sola i a voler estar sola. Els discursos del feminisme blanc i liberal van fer que les dones de la meva generació aprenguéssim a voler ser independents econòmicament i afectivament, a valorar l’autonomia i la sobirania per sobre de totes les coses. Desposseïdes d’obligacions familiars i trencades les xarxes de solidaritat més bàsiques, tot d’una ens adonem que ens hem quedat soles... Volíem estar soles per sentir-nos lliures. Però una no és mai lliure quan té un cos.

Sento que pertanyo a una mena de generació perduda. Sí, perduda. Ho va dir la meva amiga Nadia un dia que dinàvem en un jardí. Va dir que les coses segurament canviaran, però també va dir que quan canviïn el nostre moment ja haurà passat. Per això serem la “generació perduda”, la de la precarització de la classe mitjana a l’Estat espanyol. En això vaig pensar la primera vegada que vaig veure **Casting 1971**. En la meva pertinença a una generació perduda i a una època en què preval un discurs que no té en compte que en tota vida hi ha pèrdues. Viure escapant-ne constantment ens esgota. És el neoliberalisme com a dispositiu productor de subjectivitat.

I què me’n dieu, del cos malalt? El cos malalt com a càrrega i com a pèrdua. L’altre dia el meu amic Momo em va dir que som fràgils i ens creiem absoluts. Que l’antropocentrisme és terrible. I els nostres cossos, cada vegada més vulnerables. “M’agenollo davant el cos impur, obscè, mortal”, diu a **Fils d’oblit** la veu que recita Maria Mercè Marçal. “Cos meu, què em dius?” I el cos apareix fràgil, i al mateix temps amb poder. Carn, pell i cicatriu. “Cremallera de carn mal tancada, però inamovible. Inamovible.” Respirar, plaer, parar, pell, malaltia, respirar, plaer, parar.

I **Fuga** al final, perquè obre un espai de possibilitat, per això vaig pensar que era important mostrar-la al final. Perquè hi entreveig algunes maneres d’escapar i de poder parar. Hi veig subjectes aïllats els uns dels altres, però que se superposen. I hi ha una certa solitud que ja no és tal. Les finestres s’obren, les escenes s’obren, es barregen les unes amb les altres. Som cossos oberts a altres cossos. Cossos travessats per altres cossos.

Em sembla important reconèixer la vulnerabilitat pròpia. Establir relacions d’interdependència i cura. La precarietat i la vulnerabilitat podrien convertir-se en llocs de resistència. Fan comparèixer altres subjectivacions que desafien les nocions d’autonomia i independència en què es basa el subjecte polític (blanc i masculí) heretat de la modernitat. Obren la via a subjectivacions des del costat femení, des d’altres lògiques. Des d’altres sensibilitats que podrien servir per pensar junts/es i críticament les condicions materials en què treballem, vivim i ens relacionem.

Maite Garbayo Maeztu